

Artikel 19

De onafgebroken diensttijd bij dezelfde werkgever, voorafgaande aan de inwerkingtreding van deze landsverordening, wordt voor de toekenning van de jaarlijkse vacantie mede berekend.

Artikel 20

1. Deze landsverordening treedt in werking op 1 januari van het jaar volgende op dat waarin de uitgifte van het Gouvernementsblad waarin zij is geplaatst, is geschied.
2. De bepalingen van deze landsverordening worden voor het eerst toegepast bij het toekennen van vakantie over het alsdan afgelopen kalenderjaar.

Artikel 21

Deze landsverordening kan worden aangehaald als „Vacantieverordening 1975”.

Gegeven te Paramaribo, 24 november 1975.

JOHAN H. FERRIER.

De Minister van Arbeid en Volkshuisvesting,
F. R. FRIJMERSUM.

De Minister van Justitie en Politie,
E. A. HOOST.

Uitgegeven te Paramaribo, 24 november 1975.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. D. OOFI.

G O U V E R N E M E N T S B L A D
van
S U R I N A M E

LANDSVERORDENING van 24 november 1975,
tot wijziging en aanvulling van de „Ongevallenregeling” (G.B. 1947 no. 145).

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is de „Ongevallenregeling” (G.B. 1947 no. 145), gewijzigd en aangevuld laatstelijk bij de landsverordening van 17 april 1950 (G.B. no. 62) te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1

In de Ongevallenregeling worden de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht:

I. Artikel 1 wordt gelezen als volgt:

„In deze landsverordening wordt verstaan onder:

1. **onderneming**: een onderneming, waarin een uitkeringsplichtig bedrijf wordt uitgeoefend;
2. **uitkeringsplichtig bedrijf**: Ieder bedrijf, uitgeoefend in een onderneming voor zover het niet bij deze landsverordening van de uitkeringsplicht is vrijgesteld.

Voor de toepassing van de landsverordening worden met een onderneming gelijkgesteld:

- a. inrichtingen tot het verplegen van zieken;

b. inrichtingen of takken van dienst onder beheer van de overheid of enig publiekrechtelijk lichaam, van rechtspersonen, voorzover aldaar werkzaamheden plegen voor te komen als in een onderneming plegen te worden verricht;

c. de uitoefening van een vrij beroep en kantoren van rechtspersonen;

d. het uitvoeren in eigen beheer van de bouw, de aanleg, de verbouwing, de herstelling of de sloping van gebouwen of bouwwerken.

3. **werkgever:** ieder natuurlijk of rechtspersoon, die anderen in zijn dienst heeft voor de uitoefening van een uitkeringsplichtig bedrijf.

Voor de toepassing dezer landsverordening wordt voor zoveel betreft de werkgever, die zijn bedrijf in Suriname uitoefent, doch wiens onderneming buiten Suriname gevestigd is naast de werkgever diens vertegenwoordiger of agent in Suriname als zodanig aangemerkt.

De Regering van Suriname, alsmede vreemde mogendheden of volkenrechtelijke organisatie, welke hier te lande vertegenwoordigd zijn, worden, indien zij werkzaamheden in eigen beheer doen verrichten, welke overeenkomen met die in een uitkeringsplichtig bedrijf, ten aanzien van die werkzaamheden als werkgever beschouwd.

4. **werknemer:** ieder die in dienst van een werkgever, als bedoeld in het derde lid, tegen loon werkzaam is; als werknemers worden mede beschouwd volontairs, leerlingen en dergelijke personen.

Voor de toepassing dezer landsverordening worden niet als werknemers beschouwd thuiswerkers, behalve zij, die arbeiden met bij besluit van de Gouverneur als gevaarlijk te beschouwen stoffen, evenmin de ouders, echtgenote en inwonende kinderen van de werkgever, die uitsluitend voor zijn rekening arbeid verrichten.

5. **loon:** elke vergoeding, welke de werknemer voor zijn arbeid van de werkgever ontvangt, uitgezonderd overwerkgeden en vergoedingen voor het tijdelijk verrichten van werkzaamheden buiten zijn gewone arbeid.

Indien het loon geheel of gedeeltelijk bestaat in huisvesting, verstrekkingen in natura of in beide, wordt de geldswaarde daarvan geschat.

Voor de toepassing dezer landsverordening gelden als loon tevens fooien of andere ontvangsten van derden, welke verband houden met ten behoeve van de werkgever verrichte arbeid, en die door de werkgever ontvangen en verrekend worden.

Ten aanzien van volontairs, leerlingen en dergelijke personen wordt als loon aangenomen het minimumloon, dat een betaalde werknemer in hetzelfde bedrijf voor dezelfde of voor nagenoeg dezelfde werkzaamheden geniet.

6. **dagloon:** het loon, dat de werknemer, toen het ongeval hem trof, gemiddeld per dag verdiende in de onderneming, waarin het ongeval plaats vond.

Het loon per dag wordt vastgesteld:

- door het uurloon te vermenigvuldigen met het gemiddelde aantal werkuren per week van de betrokken werknemer en het verkregen produkt te delen door 6 of 5;
- door het weekloon te delen door 6 of 5;
- door het maandloon te delen door 25 of 20; afhankelijk of op de werknemer respectievelijk van toepassing is de zesdaagse of vijfdaagse werkweek.

Indien de werknemer slechts bij tussenpozen in de onderneming werkzaam is, wordt het dagloon geacht gelijk te zijn aan hetgeen soortgelijke werknemers gedurende een jaar gemiddeld plegen te verdienen, gedeeld door 300 of 240, afhankelijk of op de werknemer respectievelijk de zesdaagse- of vijfdaagse werkweek van toepassing is.

7. **minister:** de Minister van Arbeid en Volkshuisvesting.

- II. Artikel 3, eerste lid sub b, wordt gelezen als volgt:
- op de onder a bedoelde werknemer, die in het buitenland door een ongeval wordt getroffen, in verband met zijn dienstbetrekking.

Artikel 3, tweede lid, wordt gelezen als volgt:

Indien de onder b. van het eerste lid bedoelde werknemer, dan wel diens nagelaten betrekkingen rechten zou (zouden) kunnen ontlenen zowel aan het bij deze verordening bepaalde als aan een buitenlandse wettelijke ongevallenregeling, heeft hij (hebben zij) de keus tussen de rechten uit de ene of de andere regeling. Deze keus moet door hem (hen) binnen drie maanden

den na het ongeval (overlijden) ter kennis van de werkgever worden gebracht, bij gebreke waarvan de in Suriname geldende regeling van toepassing is.

III. Artikel 4, eerste lid, wordt als volgt gelezen:

„1. De werkgever is tot schadeloosstelling verplicht als nader bij artikel 6 omschreven:

a. Jegens de werknemer indien hem in verband met zijn dienstbetrekking een ongeval overkomt, waarbij met ongeval wordt gelijkgesteld letsel in een betrekkelijk korte tijd ontstaan. Als zodanig wordt niet beschouwd een ongeval hem overkomen als rechtstreeks gevolg van gewelddadigheden in een gewapend conflict, waarin Suriname al of niet als partij is betrokken of betrokken is geweest.

b. jegens de nagegelaten betrekkingen van de werknemer, die tengevolge van een hem overkomen ongeval onder a. omschreven is overleden, indien de werknemer hun kostwinner was”.

IV. Artikel 5 wordt gelezen als volgt:

„Uitkeringsplichtig zijn alle bedrijven, met dien verstande dat t.a.v. de bedrijven van landbouw, veehouderij, tuinbouw en bosbouw nadere regelen bij besluit van de Gouverneur kunnen worden gesteld”.

V. Artikel 6 wordt gelezen als volgt:

„1. De schadeloosstelling wordt onafhankelijk van de voortzetting der dienstbetrekking genoten en bestaat uit:

a. geneeskundige behandeling en verpleging, genees- en verbandmiddelen en vervoer in verband met het ongeval, zulks totdat de kennisgeving als bedoeld in artikel 20, eerste lid, is uitgereikt en volgens nader bij besluit van de Gouverneur vast te stellen regelen en tarieven;

b. begrafenis kosten in geval van overlijden van de werknemer tengevolge van het ongeval, tot een bedrag van dertigmaal het dagloon, met een minimum van f 250,— en een maximum van f 400,—;

c. een uitkering in geld, berekend naar het dagloon van de werknemer, met dien verstande dat wanneer het dagloon meer dan f 20,— bedraagt, het meerdere voor de vaststelling der uitkering niet in aanmerking komt;

d. de uitkering wordt genoten over iedere dag — uitgezon-

derd de wekelijkse rustdagen — gedurende welke de gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid duurt, met dien verstande dat de uitkering ingaat op de dag na het ongeval en dat geen recht op uitkering bestaat wanneer de arbeidsongeschiktheid, te rekenen van de dag na het ongeval niet ten minste twee volle dagen heeft geduurd.

2. De uitkering in geld, in het eerste lid, sub c. bedoeld, bedraagt voor de werknemer, bedoeld in artikel 4, eerste lid sub. a:

bij tijdelijke of blijvende gehele arbeidsongeschiktheid 80% van zijn dagloon;

bij tijdelijke of blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, een in verhouding tot de verloren geschiktheid tot werken staand deel van 80% van het dagloon, waarbij als maatstaf de volgende invaliditeitspercentages gelden:
bij verlies van:

beide ogen	100%
een oog	30%
het gehoorvermogen van beide oren	40%
het gehoorvermogen van een oor	10%
een been	55%
een voet	50%
een der grote tenen	5%
een der andere tenen	3%
bij rechtse personen:	
de rechterarm vanaf het schoudergewricht	75%
de linkerarm vanaf het schoudergewricht	70%
de rechterarm vanaf of boven het ellebooggewricht	65%
de linkerarm vanaf of boven het ellebooggewricht	60%
de rechterhand vanaf of boven het polsgewricht	60%
de linkerhand vanaf of boven het polsgewricht	55%
een duim der rechterhand	20%
een duim der linkerhand	18%
de wijsvinger der rechterhand	15%
de wijsvinger der linkerhand	12%
een der andere vingers van de rechterhand	8%
een der andere vingers van de linkerhand	6%

Voor de linkse personen worden bij verlies van een arm, hand of vinger de aanduidingen „rechter” en „linker” in bovenstaande tabel verwisseld.

Bij gelijktijdig verlies van verschillende lichaamsdelen hierboven vermeld, worden de desbetreffende percentages bij elkaar opgeteld, doch slechts tot een maximum van 100%.

Bij verlamming van een der ledematen en in alle gevallen, waarin bovenstaande percentages geen toepassing kunnen vinden, dan wel naar het oordeel van partijen of van één der partijen niet van toepassing zijn, zal, indien partijen niet tot overeenstemming kunnen komen omtrent het percentage der arbeidsongeschiktheid, de vaststelling daarvan op verzoek van de meest gereede partij geschieden door een door de Gouverneur te benoemen Commissie, met dien verstande, dat voor verlies of onbruikbaarheid van enig lichaamsdeel nooit een hoger percentage van arbeidsongeschiktheid mag worden vastgesteld, dan het in vorenstaande tabel voor het verlies van het betrokken lichaamsdeel aangegeven invaliditeitspercentage.

3. Bij overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval hebben zijn nagelaten betrekking, te weten:

de vrouw met wie hij ten tijde van het ongeval gehuwd was, of van wie hij gescheiden was, doch wier levensonderhoud hij moest voorzien, de wettige, gewettigde of ten tijde van het ongeval erkende natuurlijke kinderen en de ouders, indien hij hun kostwinner was, te rekenen van de dag na die van het overlijden, recht op een uitkering per dag:

a. de vrouw tot haar opvolgend huwelijk, ten bedrage van 25% van het dagloon van de overledene;

b. elk kind, tot en met een dag voor het zijn zestiende jaar heeft bereikt, mits, ongehuwd, ten bedrage van 7½% van het dagloon en indien het ouderloos is of wordt, van 12½% van het dagloon;

c. de ouders bedragende zoveel als de overledenen in de regel tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan 25% van het dagloon en wel tot de dood van de langstlevende.

De uitkering per dag aan de nagelaten betrekkingen zullen tezamen niet meer bedragen dan 50% van het dagloon van de overledene, met dien verstande dat de ouders alleen een uitkering zullen ontvangen, indien de personen, bedoeld onder a.

en b. hun volle uitkering hebben ontvangen en dat, indien de vrouw en de kinderen tezamen c.q. de kinderen tezamen op een hogere uitkering dan 50% van dat loon recht zouden hebben, de uitkering, waarop ieder recht zou hebben, een evenredige vermindering zal ondergaan.

Indien de onder a. bedoelde vrouw een nieuw huwelijk aangaat, ontvangt zij een bedrag ineens van tweemaal haar uitkering over een jaar.

Onder „de vrouw met wie hij ten tijde van het ongeval gehuwd was” wordt mede begrepen de moeder van de erkende natuurlijke kinderen, voor zover zij op het tijdstip van het ongeval tot het gezin van de man behoort. Zij ontvangt een uitkering gelijk aan dat van de gehuwde vrouw en onder dezelfde bepalingen.

4. Blijft de invalide werknemer in dienst van de werkgever tegen het vroegere loon, dan wordt de uitkering gedurende de tijd dier dienstbetrekking opgeschort. Blijft hij in dienst tegen een lager loon, dan wordt de uitkering gedurende de tijd dier dienstbetrekking verminderd met het bedrag waarmede loon of pensioen en uitkering samen het vroegere loon zouden te boven gaan.

Een en ander vindt overeenkomstig toepassing indien de werknemer na het ongeval bij een andere werkgever betaalde arbeid verricht.

5. De uitkeringen hierboven bedoeld geschieden op de tijdstippen en ter plaatse als gebruikelijk voor de uitbetaling van het loon aan de tot de uitkeringen gerechtigden of hun gemachtigden en zoveel betreft de kinderen bedoeld in het derde lid, sub b, aan de voogd(es).

6. De uitkering kan, ter uitsluitende beoordeling van de in artikel 18, tweede lid, bedoelde Commissie, onder te stellen voorwaarden, worden omgezet in een uitkering ineens, indien de uitkeringsgerechtigde daartoe het verzoek heeft gedaan. Bij het stellen van een voorwaarde dient de Commissie het belang van de uitkeringsgerechtigde in acht te nemen. Een weigering dient door de Commissie met redenen te worden omkleed.

Bij blijvende gehele arbeidsongeschiktheid wordt voor de berekening van de uitkering ineens het dagloon vermenigvul-

digd met de vermenigvuldigingsfactor zoals hieronder is vastgesteld:

leeftijd van de werknemer c.q. diens nagelaten betrekking:	vermenigvuldigingsfactor
beneden 20 jaar	1872
van 20 jaar tot 25 jaar	1684
van 25 jaar tot 30 jaar	1498
van 30 jaar tot 35 jaar	1310
van 35 jaar tot 40 jaar	1124
40 jaar en ouder	936

De hierboven vermelde leeftijden hebben betrekking:

- a. Voor wat de werknemer betreft op het tijdstip waarop het invaliditeitspercentage door de behandelende geneesheer is vastgesteld;
- b. voor wat de nagelaten betrekkingen betreft op het tijdstip van overlijden van de werknemer als gevolg van het ongeval.

Bij blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt voor de berekening van de uitkering ineens de volgende formule toegepast.

$$U = \frac{i}{100} \times v \times l,$$

- waarin U — de uitkering ineens
 i — het invaliditeitspercentage
 v — de desbetreffende vermenigvuldigingsfactor
 l — het dagloon van de werknemer.

Bij overlijden van de werknemer tengevolge van het ongeval wordt, voor de berekening van de uitkering ineens aan de nagelaten betrekkingen volgende formule in acht genomen.

$$U = r \times v \times l,$$

- waarin U — de uitkering ineens aan de betrokken nagelaten betrekking
 r — het deel van de betrokkene in de totale uitkering aan de nagelaten betrekking
 v — de vermenigvuldigingsfactor behorende bij de betrokken nagelaten betrekking
 l — het dagloon van de overleden werknemer.

De uitkering ineens aan de wettige, gewettigde of ten

tijde van het ongeval natuurlijk erkende kinderen van de werknemer, zal evenwel niet meer mogen bedragen dan het betrokken kind in totaal aan periodieke uitkeringen zou hebben ontvangen tot en met een dag voor het zijn zestiende jaar zou hebben bereikt.

De uitkeringen ineens, behalve die aan de vrouw bij hertrouwen, worden, indien periodieke uitkeringen voortvloeiende uit hetzelfde ongeval hebben plaats gehad na vaststelling van het invaliditeitspercentage, met het totaal bedrag van die periodieke uitkeringen verminderd.

Van de uitkeringen ineens wordt in het ongevallenregister, bedoeld in artikel 16, aantekening gehouden binnen een week na uitbetaling daarvan.

7. De periodieke uitkeringen kunnen, in afwijking van het bepaalde in de eerste alinea van het zesde lid, op verzoek van de werkgever of de werknemer c.q. diens nagelaten betrekkingen, te allen tijde worden omgezet in een uitkering ineens, indien:

- a. het invaliditeitspercentage niet hoger is dan 30%;
- b. de periodieke uitkering minder dan f 10,— per week bedraagt, en
- c. de uitkeringsgerechtigde op het tijdstip van het ongeval de leeftijd van 50 jaar nog niet had bereikt.

8. Zolang de bij artikel 7, eerste lid, bedoelde termijn van 3 jaar nog niet is verstreken, mag de werknemer, die een uitkering geniet, op straffe van verlies van het recht op geneeskundige behandeling en verpleging en op uitkering, zonder toestemming van de werkgever Suriname niet verlaten.

9. Ten aanzien van volontairs, leerlingen en dergelijke personen als bedoeld in artikel 1, is de uitkering in sub c. van het eerste lid van dit artikel bedoeld, alleen verschuldigd ingeval van blijvende gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

10. Onder geneeskundige behandeling en verpleging wordt verstaan:

- a. het geneeskundig onderzoek van de patiënt;
- b. geneeskundige behandeling in haar volle omvang;
- c. verpleging en observatie, zo nodig in een daartoe geschikte ziekeninrichting;
- d. specialistische behandeling, voorzover deze redelijkerwijs hier te lande te verkrijgen is.

e. het verstrekken, vernieuwen of herstellen van kunstmiddelen, voorkomende op een bij landsbesluit vast te stellen lijst, welke medisch noodzakelijk zijn voor het herstel, het behoud of de bevordering van de arbeidsgeschiktheid, voorzover die geschiktheid tengevolge van het ongeval is verminderd;

f. noodzakelijk onderricht in het gebruik van de sub e. bedoelde kunstmiddelen.

11. Op straffe van verlies van het recht op uitkering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging is de werknemer verplicht te allen tijde onderzoek en/of behandeling door een door de werkgever daartoe aangewezen medisch deskundige toe te staan, op tijd en plaats door die deskundige aangegeven, de voorschriften van die deskundige op te volgen en, behoudens ingeval van een niet in verband met het ongeval staande nieuwe ziekte, geen andere geneeskundige behandeling daarnaast te laten verrichten.

Deze verplichting van de werknemer komt te vervallen:

a. 3 jaar na het ongeval dat blijvende gehele of blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid tengevolge had;

b. nadat de bij het achtste lid van dit artikel bedoelde toestemming is verkregen, of

c. nadat ingevolge het zesde of zevende lid van dit artikel de uitkering is omgezet in een uitkering ineens.

12. Het recht op uitkering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt, indien de werknemer zich schuldig maakt aan gedragingen, waardoor zijn genezing wordt belemmerd.

13. Alle geschillen, voortvloeiende uit het in de vorige twee leden bepaalde worden op verzoek van de meest gereede partij, beslecht door de in artikel 18, tweede lid, bedoelde commissie".

VI. Artikel 7, tweede lid, wordt gelezen als volgt:

„2. Wijziging van de ongeschiktheidsgraad zal geen verhoging der uitkering tengevolge kunnen hebben, indien die wijziging een gevolg is van:

a. opzet of grove schuld van de werknemer;

b. een nieuw hem overkomen ongeval, tenzij er sprake is van een ongeval als bedoeld in artikel 4, eerste lid".

VII. Artikel 10 wordt gelezen als volgt:

„1. De werkgever is verplicht het voor hem uit deze lands-

verordening voortvloeiende risico te verzekeren bij een nationale verzekeringsbank, en bij gebreke van deze, bij een verzekeringsbedrijf dat naar het oordeel van de Gouverneur voldoende solied is.

2. Indien het sluiten van een zodanige verzekering onmogelijk is, is de werkgever verplicht zijn risico ingevolge deze landsverordening onder te brengen bij een bij landsbesluit aan te wijzen instelling.

De bepalingen nopens deze instelling worden eveneens bij landsbesluit vastgesteld.

3. Het recht op assurantiepenningen is onttrokken aan het verhaal van de fiscus en andere crediteuren van de werkgever.

4. De in het eerste en tweede lid genoemde verplichting geldt niet ten aanzien van de rechtspersonen genoemd in de derde alinea van het derde lid van artikel 1 en de door het Gouvernement van Suriname gesubsidieerde uitkeringsplichtige bedrijven, welke nader bij Landsbesluit zullen worden vastgesteld.

5. De werkgever is gehouden de ambtenaren bedoeld in artikel 12, op hun verzoek het bewijs te vertonen, dat hij aan de in het eerste of tweede lid van dit artikel genoemde verplichting heeft voldaan.

De werkgever is voorts gehouden deze ambtenaren op hun verzoek volledige en juiste gegevens te verstrekken voor de premieberekening en bovendien het bewijs te leveren dat de werkelijk verschuldigde premie over de laatst verstreken verzekeringsplichtige periode, binnen drie maanden na afloop daarvan is voldaan.

Indien de werkgever in gebreke blijft aan het bovenstaande te voldoen, dan wel onjuiste gegevens verstrekt, kan op bevel van de Minister het bedrijf van de werkgever worden gesloten of stopgezet, desnoods met behulp van de sterke arm, onverminderd het bepaalde in artikel 31 tweede lid.

6. Het bestaan ener verzekering als bedoeld in het eerste of het tweede lid, brengt mede:

a. dat de werknemer of de nagelaten betrekkingen de schade-loosstelling waarop zij tegenover de werkgever recht kunnen doen gelden, binnen de grenzen der gesloten verzekeringsovereenkomst rechtsstreeks van de verzekeringsinstelling kunnen vorderen;

b. dat de verzekeringsinstelling de uitkering rechtstreeks aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, kan doen geschieden en daarvoor overlegging kan verlangen van een door haar aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, te verstrekken legitimatiekaart en desgewenst eenmaal per jaar overlegging kan verlangen van een attestatie de vita van de rechthebbende, dan wel van de vrouw een bewijs, dat zij niet hertrouwd is;

c. dat de rechten, welke de verzekerde werkgever bij deze landsverordening zijn toegekend, uitsluitend door de verzekeringsinstelling kunnen worden uitgeoefend.

7. De werkgever, bedoeld in het vierde lid, kan voor de uitbetaling der door hem verschuldigde uitkeringen, overlegging verlangen van een door hem aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, te verstrekken legitimatiekaart, en desgewenst eenmaal per jaar overlegging verlangen van een attestatie de vita van de rechthebbende dan wel van de vrouw een bewijs, dat zij niet hertrouwd is.

VIII. Artikel 11, leden één en twee, worden als volgt gelezen:

„1. Indien een werknemer een ongeval overkomt als bedoeld in artikel 4 is de werkgever, of hij, die de werkgever ter plaatse van het ongeval vertegenwoordigt, verplicht te zorgen dat zodra de gevolgen van dat ongeval geneeskundige hulp redelijkerwijs nodig maken, deskundige hulp wordt verleend.

De werknemer wie zodanige ongeval is overkomen, is ook indien hij vermeent dat onmiddellijke geneeskundige hulp niet vereist is, verplicht zo spoedig mogelijk de werkgever of degene die hem vertegenwoordigt, van het hem overkomen ongeval kennis te geven.

2. De werkgever of hij, die de werkgever ter plaatse van het ongeval vertegenwoordigt, is voorts verplicht binnen driemaal vier en twintig uren, nadat de gevolgen van het ongeval geneeskundige hulp hebben nodig gemaakt, van het ongeval aangifte te doen door indiening van een ingevuld formulier, door de Gouverneur vastgesteld en kosteloos verkrijgbaar gesteld:

a. te Paramaribo bij het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspektie;

b. in de andere districten bij de betrokken ambtenaar van de Dienst der Arbeidsinspektie en bij het ontbreken van deze

functionaris bij de betrokken ambtenaar van de districtsafdeling van Arbeid en Volkshuisvesting en indien deze ook mocht ontbreken bij de Districts-Commissaris van het district.

De ambtenaren, genoemd in sub b van dit artikel zenden de aangifte door aan het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspektie te Paramaribo.

De geneeskundige vermeldt in de aangifte het tijdstip waarop hij eerste hulp verleent en zijn oordeel omtrent de tijd gedurende welke de werknemer vermoedelijk geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zal zijn.

Hij is mede verplicht zijn oordeel omtrent de aard van het letsel in de aangifte te vermelden, of dat oordeel binnen 24 uren nadat hij de eerste hulp verleent schriftelijk mede te delen te Paramaribo aan het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspektie en in de andere districten aan de ambtenaren genoemd in sub b, die deze mededeling onmiddellijk doorzenden naar voornoemd Hoofd.

De aangifte draagt de ondertekening van de aangever en van de geneeskundige”.

IX. Artikel 12 wordt als volgt gelezen:

„1. In alle gevallen, waarin van landswege een onderzoek nodig wordt geacht in verband met de bepalingen van deze landsverordening, zijn tot het verrichten daarvan bevoegd het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspektie, en de daartoe aangewezen ambtenaren bij de Dienst der Arbeidsinspektie, en in de districten buiten Paramaribo de ambtenaren van de districts-afdeling van Arbeid en Volkshuisvesting, dan wel de betrokken Districts-Commissaris.

2. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren zenden het procesverbaal van onderzoek zo spoedig mogelijk naar het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspektie; bedoelde ambtenaren kunnen zich bij het onderzoek doen voorlichten door één of meer deskundigen”.

X. Artikel 13 wordt gelezen als volgt:

„Ieder is verplicht wanneer een ongeval heeft plaats gehad of wanneer moet worden onderzocht of een ongeval heeft plaats gehad, alle daaromtrent verlangde inlichtingen te ver-

strekken aan de in artikel 12 bedoelde ambtenaren, desverlangd binnen een door hem te stellen termijn”.

XI. Artikel 17 wordt gelezen als volgt:

„Zo spoedig mogelijk na het ongeval stelt de werkgever, in overeenstemming met het bij artikel 6 bepaalde vast, waartoe de werknemer of de nagelaten betrekkingen gerechtigd zijn en houdt daarvan aantekening in het ongevallenregister”.

XII. Artikel 19 wordt gelezen als volgt:

„De uitkeringsgerechtigde wordt, door het ontvangen ener door de werkgever vastgestelde uitkering, niet geacht zijn rechten op het eventueel meerdere hem toekomende te hebben prijsgegeven of daarvan afstand te hebben gedaan”.

XIII. Artikel 20 wordt gelezen als volgt:

„1. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien dagen nadat de behandelende geneesheer bevindt:

- a. dat de werknemer niet of niet meer arbeidsongeschikt is;
- b. dat de werknemer geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is;
- c. dat er geen sprake is van een ongeval in de zin dezer landsverordening, geeft hij daarvan aan de werknemer en aan de werkgever schriftelijk kennis.

2. Tegen zijn uitspraak bestaat binnen een maand na ontvangst der kennisgeving beroep bij de in artikel 6, tweede lid, bedoelde Commissie.

Deze Commissie beslist zo spoedig mogelijk na onderzoek, partijen en de geneeskundige mondeling of schriftelijk gehoord, bij gemotiveerde uitspraak in hoogste instantie.

3. Het beroep geschiedt schriftelijk en is gericht te Paramaribo aan het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspectie en in de andere districten aan de ambtenaren genoemd in artikel 11, tweede lid sub b.

Deze zenden het beroepschrift onmiddellijk door naar het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspectie, dat het stuk onverwijld ter kennis brengt van de Commissie.

Bij ter post bezorgde beroepschriften geldt het poststempel, bij de overige de aantekening van ontvangst op het stuk als datum van indiening.

4. Indien de beslissing in beroep een verandering brengt in het recht op schadeloosstelling, heeft zij te dien aanzien terugwerkende kracht tot de dag van de kennisgeving als bedoeld in het eerste lid van dit artikel.

5. In geval de Commissie de verschijning van de werknemer ter fine van onderzoek gelast komen de kosten:

- a. indien de betrokken werknemer hiertoe financieel in staat wordt geacht te zijne laste;
- b. indien hij on- of minvermogend wordt bevonden ten laste van het land;
- c. na een uitspraak van de Commissie voornoemd, ten laste van de partij welke geheel of ten dele in het ongelijk wordt gesteld.

6. Indien beide partijen gedeeltelijk in het ongelijk zijn gesteld, bepaalt de Commissie welk deel der kosten elke partij zal dragen.

7. In geval de on- of minvermogende werknemer geheel of gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, worden de in het vijfde lid bedoelde en door de Commissie begrote kosten door de werkgever in 's Lands kas gestort.

XIV. Artikel 25 wordt gelezen als volgt:

„1. Als ziekten bedoeld in artikel 24, eerste lid gelden:

- a. aandoeningen door lood of loodhoudende stoffen, wanneer deze zich openbaren bij de werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met lood of loodhoudende stoffen;
- b. aandoeningen door kwik of kwikhoudende stoffen, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarbij wordt omgegaan met kwik of kwikhoudende stoffen;
- c. miltvuur, wanneer die zich openbaart bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met aan miltvuur lijdende dieren of met van die dieren afkomstige bestanddelen of met goederen besmet door die dieren of door van die dieren afkomstige bestanddelen;

- d. aandoeningen door koolmonoxyde, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij zich koolmonoxyde in schadelijke hoeveelheden kan ontwikkelen;
- e. bakkerseczeem, wanneer dit zich openbaart bij werknemers in bakkerijen en/of meelfabrieken;
- f. aandoeningen door methylchloride, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht in of aan koelinrichtingen, vriesapparaten, koelapparaten en ijskasten;
- g. silicose met of zonder longtuberculose, voorzover die silicose een beslissende oorzaak is van de arbeidsongeschiktheid of van de dood, wanneer deze ziekte zich openbaart bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij de werknemers aan de schadelijke inwerking van kwartshoudende stof zijn blootgesteld;
- h. aandoeningen door tin en zink, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht met autogene lasapparaten;
- i. aandoeningen door arsenicum of zijn verbindingen, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met arsenicum of zijn verbindingen;
- j. aandoeningen door fosfor of zijn verbindingen, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht waarbij wordt omgegaan met fosfor of zijn verbindingen;
- k. aandoeningen door benzeen of zijn homologen en de nitro- en amidoverbindingen daarvan, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht waarbij wordt omgegaan met benzeen of zijn homologen of de nitro- en amidoverbindingen daarvan;
- l. aandoeningen door de halogeenderivaten van koolwaterstoffen wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met halogeenvbindingen van koolwaterstoffen;
- m. pathologische aandoeningen ten gevolge van radium en andere radio-actieve stoffen;

- X-stralen; wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, die hen aan de werking van radium, radio-actieve stoffen of X-stralen blootstellen;
- n. tuberculose, wanneer die zich openbaart bij werknemers, die werkzaamheden verrichten, verbonden aan: geneeskundige behandeling en verpleging in ruime zin, het houden of exploiteren van nazorginrichtingen, medische consultatie- en keuringbureaus, en geneeskundige bacteriologische laboratoria, het enquêteren voor gezondheids- e.a. sociale organisaties, indien zij bij hun indiensttreding met gunstige uitslag onderworpen zijn geworden aan een geneeskundig onderzoek, tenaanzien waarvan hij landsbesluit regelen kunnen worden gegeven;
- o. huidaandoeningen, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met teer, bitumen, roet, pek, mineraal-oliën, paraffine of met verbindingen, produkten of overblijfsels van die stoffen;
- p. huidaandoeningen door cement, wanneer deze zich openbaren bij werknemers in bedrijven waarin werkzaamheden worden verricht waarbij wordt omgegaan met cement;
- q. aandoeningen, ontstaan door inwerking van kunstmeststoffen en van middelen tot bestrijding van de verwekkers van plantenziekten, tot bestrijding van onkruiden of tot bestrijding en afweer van schadelijk gedierte, indien deze aandoeningen zich openbaren bij werknemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij met die stoffen of middelen wordt omgegaan;
- r. ziekte van Bang, wanneer deze zich openbaart bij werknemers in bedrijven, waarbij wordt omgegaan met aan besmettelijke abortus Bang lijdende dieren of met van die dieren afkomstige stoffen, of met goederen, besmet door die dieren of door van die dieren afkomstige stoffen;
- s. sarcoptes-schurft, wanneer de ziekte zich openbaart bij arbeiders in bedrijven, waarbij wordt omgegaan met aan sarcoptes-schurft lijdende dieren of met goederen, besmet door die dieren;
- t. trichophytie, wanneer de ziekte zich openbaart bij werk-

1975

nemers in bedrijven, waarin werkzaamheden worden verricht, waarbij wordt omgegaan met aan trichophytie lijdende dieren of met goederen, besmet door die dieren;

u. tuberculose, in de bij dieren voorkomende varianten, wanneer die zich openbaart bij werknemers die werkzaamheden verrichten, verbonden aan bedrijven, inrichtingen of instituten, waarbij wordt omgegaan met aan tuberculose lijdende dieren of met van die dieren afkomstige bestanddelen of met goederen, besmet door die dieren of door van die dieren afkomstige bestanddelen”.

2. Bij Landsbesluit kunnen de in het eerste lid genoemde beroepsziekten worden aangevuld.

XV. Artikel 29 wordt als volgt gelezen:

„1. De Burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van de werkgever voor schade, welke de werknemer c.q. diens nagelaten betrekkingen, als gevolg van een ongeval lijdt, wordt in de gevallen, waarin krachtens deze landsverordening schadeloosstelling wordt verleend, opgeheven behalve ten aanzien van de getroffene, wiens dagloon meer dan f 20,— bedraagt voor het meerdere en tenzij het ongeval bewezen wordt veroorzaakt te zijn door misdrijf van de werkgever of van degene die hem vertegenwoordigt.

2. Degene die gehouden is tot vergoeding der schade door de werknemer of diens nagelaten betrekkingen tengevolge van het ongeval geleden, is voor het bedrag der schadevergoeding, krachtens deze landsverordening uitbetaald, aansprakelijk jegens degene te wier laste dat bedrag komt.

3. Bij de vaststelling der schadevergoeding welke de werknemer of diens nagelaten betrekkingen van de in het tweede lid bedoelde persoon vorderen, wordt door de rechter rekening gehouden met hetgeen door hem of hen krachtens deze landsverordening wordt genoten.

4. Handelingen door of vanwege de werknemer of diens nagelaten betrekkingen verricht, kunnen geen nadeel toebrengen aan de rechten van degenen te wier laste de schadevergoeding, bedoeld in het tweede lid, komt, tenzij deze hun medewerking aan die handeling hebben verleend”.

1975

XVI. Artikel 30 wordt gelezen als volgt:

„1. Bij besluit van de Gouverneur kan de krachtens artikel 10 lid 1 verleende toestemming om als verzekeringsbedrijf op te treden, na voorafgaande waarschuwing, worden ingetrokken indien het verzekeringsbedrijf in het algemeen niet aan haar verplichtingen voldoet.

2. Hetgeen verder ter uitvoering dezer verordening nodig is, wordt bij besluit van de Gouverneur geregeld”.

XVII. Artikel 31 wordt als volgt gelezen:

„1 Met hechtenis van ten hoogste één maand of geldboete van ten hoogste duizend gulden worden gestraft het niet of niet tijdig nakomen van één der voorschriften, in de artikelen 10, leden 1, 2 en 5, 11, 16 1ste zinsnede, 20 eerste lid, 22 en 23 en van de voorschriften door de Gouverneur uit te vaardigen, krachtens het vierde lid van artikel 11 en artikel 27.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft de werkgever die, nadat zijn bedrijf op bevel van de Minister is gesloten dan wel stopgezet, zijn bedrijf voortzet of laat voortzetten”.

XVIII. Artikel 32 wordt als volgt gelezen:

„1. Indien een bij of krachtens deze landsverordening strafbaar gesteld feit wordt gepleegd door een rechtspersoon, wordt de strafvervolgning ingesteld en de straf uitgesproken tegen de in Suriname gevestigde leden van het bestuur of bij ontstentenis van die leden, tegen de vertegenwoordiger van de rechtspersoon in Suriname.

2. Het bepaalde bij het eerste lid vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van rechtspersonen die als bestuurder of vertegenwoordiger optreden van een onderneming.

3. Geen straf wordt uitgesproken tegen het lid van het bestuur of tegen de vertegenwoordiger, van wie blijkt dat het feit buiten zijn toedoen is gepleegd”.

Artikel 2

Slot- en Overgangsbepalingen

Deze landsverordening treedt in werking op de dag na die van haar afkondiging, met uitzondering voor wat betreft bedrijven van landbouw, veehouderij, tuinbouw en bosbouw, dan wel bepaaldelijk aangewezen bedrijven van landbouw, veehouderij, tuinbouw en bosbouw, ten aanzien van welke bedrijven deze landsverordening in werking treedt op een nader bij besluit van de Gouverneur vast te stellen tijdstip; tussentijds blijft voor deze bedrijven artikel 5 (oud) gelden.

Gegeven te Paramaribo, de 24ste november 1975.

De Gouverneur van Suriname,
JOHAN H. FERRIER.

De Minister van Arbeid en
Volkshuisvesting,
F. R. FRIJMERSUM.

De Minister van Justitie en Politie,
E. A. HOOST.

Uitgegeven te Paramaribo, de 24ste november 1975.
De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. D. OOFI.

GOUVERNEMENTSBLAD

van
SURINAME

LANDSVERORDENING van 24 november 1975,
houdende de tekst van de Grondwet voor de Republiek Suriname
en de invoering daarvan.*)

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat in verband met de onafhankelijkheid van Suriname het nodig is de inrichting van het nieuwe staatsbestel in een grondwet vast te leggen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

*) Met algemene (36) stemmen goedgekeurd door de Staten van Suriname op woensdag 19 november 1975 en vastgesteld door de Gouverneur van Suriname op maandag 24 november 1975.